# DẠNG TOÁN 20: TÌM ĐIỂM BIỂU DIỄN CỦA SỐ PHỨC CHO TRƯỚC

#### I. KIÉN THỨC CẦN NHỚ:

◆ Điểm biểu diễn số phức:

Số phức z = a + bi,  $(a, b \in \mathbb{R})$  được biểu diễn bởi điểm M(a;b).

## II. CÁC DẠNG BÀI TẬP TƯƠNG TỰ

- Tìm điểm biểu diễn số phức khi biết tọa độ.
- Tìm tập điểm biểu diễn số phức là đường thẳng, đường tròn, elip, parabol.

## BÀI TẬP MẪU

(ĐỀ MINH HOA - BDG 2020-2021) Trên mặt phẳng tọa độ, điểm biểu diễn số phức 3-2i có tọa độ là A.

(2;3).

**B.**(-2;3).

C.(3;2).

**D.**(3;-2).

## Phân tích hướng dẫn giải

1. DẠNG TOÁN: Đây là dạng toán xác định điểm biểu diễn của một số phức.

## Phương pháp

Số phức z = a + bi,  $(a, b \in \mathbb{R})$  được biểu diễn bởi điểm M(a;b).

#### 2. HƯỚNG GIẢI:

**B1:** Dang z = a + bi,  $(a, b \in \mathbb{R})$ .

**B2:** Tìm điểm biểu diễn của số phức z là M(a;b).

Từ đó, ta có thể giải bài toán cụ thể như sau:

#### Lời giải

Chọn D Điểm biểu diễn số phức z = 3 - 2i có tọa độ là (3; -2).

Bài tập tương tự và phát triển:

## § Mức độ 1

Điểm M(4;-1) là điểm biểu diễn số phức nào sau đây? Câu 1.

**A.** 
$$z = 4 - i$$

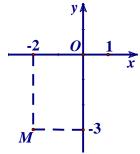
**B.** 
$$z = -4 + i$$

C. 
$$z = -1 + 4i$$

**D.** 
$$z = 1 - 4i$$

Hướng dẫn giải

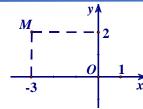
Điểm M trong hình vẽ biểu diễn số phức  $\overline{z}$ . Số phức z bằng Câu 2.



**A.** z = -2 - 3i.

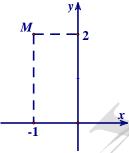
- **B.** z = 2 3i.
- **C.** z = 2 + 3i. Lời giải
- **D.** z = -2 + 3i.

Trong hình vẽ bên, điểm M biểu diễn số phức z. Số phức  $\overline{z}$  là Câu 3.



- **A.**  $\overline{z} = -3 + 2i$ .
- **B.**  $\overline{z} = -3 2i$ .
- C.  $\overline{z} = 3 + 2i$ .
- **D.**  $\overline{z} = 3 2i$ .

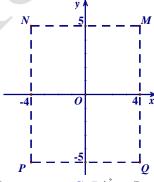
Điểm M trong hình vẽ bên là điểm biểu diễn số phức z tìm phần thực và phần ảo của số phức z. Câu 4.



- **A.** Phần thực là -1 và phần ảo là 2i.
- C. Phần thực là 2 và phần ảo là -i.
- **B.** Phần thực là 2 và phần ảo là -1.
- **D.** Phần thực là -1 và phần ảo là 2.

Lời giải

Cho số phức z thoả mãn (2-3i)z = 23-2i. Hỏi điểm biểu diễn số phức z là điểm nào trong các Câu 5. điểm M, N, P, Q ở hình bên?



- A. Điểm N.
- **B.** Điểm M.
- C. Điểm P.
- **D.** Điểm Q.

Lời giải

Cho số phức z = 3 - 2i. Điểm nào dưới đây là điểm biểu diễn của số phức  $w = z - i.\overline{z}$  trên mặt Câu 6. phẳng toạ độ?

- **A.** Q(-1;3).
- **B.** P(5;-5).
- **C.** M(-5;5). **D.** N(1;-3).

Cho số phức z = (1-2i)(2+3i), điểm biểu diễn của số phức i.z là Câu 7.

**A.** M(-1;8).

**B.** *M* (1;8).

**C.** M(8;-1).

**D.** M(8;1).

Lời giải:

Gọi A là điểm biểu diễn của số phức z = 3 - 4i và B là điểm biểu diễn của số phức z' = -3 + 4i. Câu 8. Tìm mệnh đề đúng trong các mệnh đề sau.

- **A.** Hai điểm A và B đối xứng với nhau qua gốc toạ độ O.
- **B.** Hai điểm A và B đối xứng với nhau qua trục hoành.
- C. Hai điểm A và B đối xứng với nhau qua đường thẳng y = x.
- **D.** Hai điểm A và B đối xứng với nhau qua truc tung.

Lời giải

Cho hai số phức  $z_1 = 1 - i$  và  $z_2 = 1 + 2i$ . Trên mặt phẳng Oxy, điểm biểu diễn của số phức  $3z_1 + z_2$  có toa đô là

**A.** (4;-1).

**D.** (1;4).

Câu 10. Cho tam giác ABC có ba đỉnh A, B, C lần lượt là điểm biểu diễn hình học của các số phức  $z_1 = 2 - i$ ,  $z_2 = -1 + 6i$ ,  $z_3 = 8 + i$ . Số phức  $z_4$  có điểm biểu diễn hình học là trọng tâm của tam giác ABC.

**A.**  $z_4 = 9 + 6i$ . **B.**  $z_4 = 3 + 2i$ .

**C.**  $z_4 = 3 - 2i$ . **D.**  $z_4 = 9 - 6i$ .

Lời giải

§ Mức độ 2

Cho các điểm A, B, C nằm trong mặt phẳng phức lần lượt biểu diễn các số phức 5-i, -2+i, 2-6i. Gọi D là điểm sao cho tứ giác ABCD là hình bình hành. Điểm D biểu diễn số phức nào trong các số phức sau đây?

**A.** z = 4 - 6i.

**B.** z = -2 + 8i.

**C.** z = -5 - 4i. **D.** z = 9 - 8i.

Trong mặt phẳng Oxy, A(-1,2), B(7,-5) lần lượt biểu diễn hai số phức  $z_1$ ,  $z_2$ . C biểu diễn số phức  $z_1 + z_2$ . Trong các mệnh đề sau, mệnh đề nào **sai**.

**A.** C có tọa độ (6;-3).

**B.**  $\overrightarrow{CB}$  biểu diễn số phức  $-z_1$ .

C.  $\overrightarrow{AB}$  biểu diễn số phức  $z_1 - z_2$ .

**D.** *OACB* là hình thoi.

Lời giải

Cho số phức z = m-1+(2m-3)i,  $m \in \mathbb{R}$ . Tìm m để điểm biểu diễn của số phức z nằm trên đường phân giác của góc phần tư thứ hai và thứ tư.

**A.** m = 2.

**B.**  $m = \frac{4}{3}$ . **C.**  $m = \frac{1}{3}$ . **D.**  $m = \frac{3}{2}$ . **Lòi giải** 

Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, gọi M là điểm biểu diễn số phức z = 3 - 4i; M' là điểm biểu diễn cho số phức  $z' = \frac{1+i}{2}z$ . Tính diện tích tam giác *OMM'*.

**A.**  $S_{\Delta OMM'} = \frac{15}{2}$ . **B.**  $S_{\Delta OMM'} = \frac{25}{4}$ . **C.**  $S_{\Delta OMM'} = \frac{25}{2}$ . **D.**  $S_{\Delta OMM'} = \frac{15}{4}$ . **Lòi giải** 

Gọi  $z_1$  là nghiệm phức có phần ảo âm của phương trình  $z^2 + 10z + 34 = 0$ . Tìm tọa độ điểm M biểu diễn số phức  $w = (i-1)z_1$ .

**A.** M(2;-8). **B.** M(-2;8). **C.** M(-8;2). **D.** M(8;-2).

Lời giải

Cho số phức z thỏa mãn điều kiện  $z - (2+3i)\overline{z} = 1-9i$ . Số phức  $w = \frac{5}{iz}$  có điểm biểu diễn là Câu 6.

**A.** (-1;2).

**B.** (2;-1).

C. (1;-2).

**D.** (-2;-1).

Hướng dẫn giải

- Gọi M và N lần lượt là các điểm biểu diễn của  $z_1$ ,  $z_2$  trên mặt phẳng tọa độ, I là trung điểm MN, O là gốc tọa độ (ba điểm O, M, N phân biệt và không thẳng hàng). Mệnh đề nào sau đây là đúng?
  - **A.**  $|z_1 + z_2| = 2OI$ .

**B.**  $|z_1 + z_2| = OI$ .

C.  $|z_1 + z_2| = OM + ON$ .

**D.**  $|z_1 + z_2| = 2(OM + ON)$ .

Lời giải

- **Câu 8.** Cho A, B, C lần lượt là các điểm biểu diễn của các số phức (3-5i)i; 2-3i;  $\frac{2i-1}{i}$ . Tìm số phức có điểm biểu diễn D sao cho ABCD là hình bình hành.
  - **A.** z = -8 + 2i.
- **B.** z = -7 i.
- **C.** z = 5 7i.
- **D.** z = 5 + 7i.

Lời giải

- Giả sử A, B theo thứ tự là điểm biểu diễn của số phức  $z_1$ ,  $z_2$ . Khi đó độ dài của  $\overrightarrow{AB}$  bằng Câu 9.
- **B.**  $|z_1| |z_2|$ .
- **C.**  $|z_1| + |z_2|$ . **D.**  $|z_2 + z_1|$ .

Lời giải

- Cho 3 điểm A, B, C lần lượt biểu diễn cho các số phức  $z_1$ ,  $z_2$ ,  $z_3$ . Biết  $|z_1| = |z_2| = |z_3|$  và  $z_1 + z_2 = 0$ . Khi đó tam giác ABC là tam giác gì?
  - A. Tam giác ABC đều.

**B.** Tam giác ABC vuông tại C.

C. Tam giác ABC cân tại C.

**D.** Tam giác ABC vuông cân tại C.

## § Mức độ 3

- *Câu 1.* Cho số phức z thỏa mãn |z+i|=1. Biết rằng tập hợp các điểm biểu diễn các số phức w=z-2i là một đường tròn. Tâm của đường tròn đó là:
  - **A.** I(0;-1).
- **B.** I(0;-3).
- C. I(0;3).
- **D.** I(0;1).

Lời giải

- Cho số phức z, biết rằng các điểm biểu diễn hình học của các số phức z; iz và z+iz tạo thành một tam giác có diện tích bằng 18. Mô đun của số phức z bằng
  - **A.**  $2\sqrt{3}$ .
- **B.**  $3\sqrt{2}$ .
- **C.** 6.
- **D.** 9.

Lời giải

- Cho số phức z có |z|=4. Tập hợp các điểm M trong mặt phẳng tọa độ Oxy biểu diễn số phức Câu 3.  $w = \overline{z} + 3i$  là một đường tròn. Tính bán kính đường tròn đó.
  - **A.** 4.

- **C.** 3.
- **D.**  $4\sqrt{2}$ .

Lời giải

- Tìm tập hợp các điểm biểu diễn các số phức z thỏa mãn điều kiện |z-2|+|z+2|=10. Câu 4.
  - **A.** Đường tròn  $(x-2)^2 + (y+2)^2 = 100$ . **B.** Elip  $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{4} = 1$ .
  - C. Đường tròn  $(x-2)^2 + (y+2)^2 = 10$ . D. Elip  $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{21} = 1$ .

- Tập hợp các điểm biểu diễn các số phức z thỏa mãn  $2|z-i|=|z-\overline{z}+2i|$  là Câu 5.
  - A. Một đường thẳng.
- B. Một đường tròn.
- C. Môt Parabol.
- D. Môt Elip.

Lớp

Lời giải

- Cho số phức z thỏa mãn |z-2+3i| = |z-2-3i|. Biết  $|z-1-2i| + |z-7-4i| = 6\sqrt{2}$ , M(x; y) là điểm Câu 6. biểu diễn số phức z, khi đó x thuộc khoảng
  - **A.** (0;2)
- **B.** (1;3)
- **C.** (4;8)
- **D.** (2;4)

Lời giải

- Tìm tập hợp điểm biểu diễn các số phức z thỏa Câu 7.
  - **A.** d: 6x + 4y 3 = 0.

- **B.** d: x + 2y 1 = 0.
- C.  $(C): x^2 + y^2 2x + 2y + 1 = 0$ .
- **D.**  $(C): x^2 + y^2 4x + 2y + 4 = 0$ .

Lời giải

- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho số phức z thỏa mãn |z-1+2i|=3. Tập hợp các điểm biểu diễn Câu 8. cho số phức w = z(1+i) là đường tròn
  - **A.** Tâm I(3;-1),  $R = 3\sqrt{2}$ .

**B.** Tâm I(-3;1), R = 3.

C. Tâm I(-3;1),  $R = 3\sqrt{2}$ .

**D.** Tâm I(3;-1), R=3.

Cho số phức z thỏa mãn điều kiện  $|z-3+4i| \le 2$ . Trong mặt phẳng Oxy tập hợp điểm biểu diễn số Câu 9. phức w = 2z + 1 - i là hình tròn có diện tích

**A.**  $S = 9\pi$ .

**B.**  $S = 12\pi$ .

**C.**  $S = 16\pi$ .

**D.**  $S = 25\pi$ .

Lời giải

*Câu 10.* Cho số phức z thỏa mãn |z-3+4i|=2 và w=2z+1-i. Trong mặt phẳng phức, tập hợp điểm biểu diễn số phức w là đường tròn tâm I, bán kính R. Khi đó:

**A.** I(-7;9), R = 16.

**B.** I(-7;9), R = 4.

C. I(7;-9), R = 16.

**D.** I(7;-9), R = 4

Lời giải

# § Mức độ 4

Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, gọi (H) là tập hợp các điểm biểu diễn hình học của số phức z thỏa

. Diện tích của hình phẳng (H) là

**B.**  $8\pi - 8$ .

**C.**  $2\pi - 4$ .

**D.**  $8\pi - 4$ .

- **Câu 2.** Gọi  $z_1, z_2$  là hai trong các số phức z thỏa mãn |z-3+5i|=5 và  $|z_1-z_2|=6$ . Tìm môđun của số phức  $\omega=z_1+z_2-6+10i$ .
  - **A.**  $|\omega| = 10$ .
- **B.**  $|\omega| = 32$ .
- **C.**  $|\omega| = 16$ .
- **D.**  $|\omega| = 8$ .

- **Câu 3.** Tính tổng của tất cả các giá trị của tham số m để tồn tại duy nhất số phức z thoả mãn đồng thời |z| = m và  $|z 4m + 3mi| = m^2$ .
  - **A.** 4.

- **B.** 6.
- **C.** 9.
- **D.** 10.

Cho  $z_1$ ,  $z_2$  là hai trong các số phức z thỏa mãn điều kiện |z-5-3i|=5, đồng thời  $|z_1-z_2|=8$ . Tập hợp các điểm biểu diễn của số phức  $w=z_1+z_2$  trong mặt phẳng tọa độ  $Oxy\,$  là đường tròn có phương trình nào dưới đây?

**A.** 
$$\left(x - \frac{5}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4}$$
.

**B.** 
$$(x-10)^2 + (y-6)^2 = 36$$
.

C. 
$$(x-10)^2 + (y-6)^2 = 16$$
.

**D.** 
$$\left(x - \frac{5}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{3}{2}\right)^2 = 9$$
.

Lời giải

Gọi M là điểm biểu diễn của số phức z thỏa mãn  $\left|z+m-1+\sqrt{3}i\right|=4$ . Tìm tất cả các số thực mCâu 5. sao cho tập hợp các điểm M là đường tròn tiếp xúc với trục Oy.

**A.** 
$$m = -5$$
;  $m = 3$ .

**B.** 
$$m = 5$$
;  $m = -3$ .

**C.** 
$$m = -3$$
.

**D.** 
$$m = 5$$
.

- Tính diện tích hình phẳng giới hạn bởi các điểm biểu diễn các số phức thỏa mãn |z+2-i|+|z-4-i|=10.
  - **A.**  $15\pi$  .
- **B.**  $12\pi$  .
- **C.**  $20\pi$ .
- D. Đáp án khác.

- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, gọi (H) là phần mặt phẳng chứa các điểm biểu diễn các số phức z thỏa Câu 7. mãn  $\frac{z}{16}$  và  $\frac{16}{\overline{z}}$  có phần thực và phần ảo đều thuộc đoạn [0;1]. Tính diện tích S của (H).
  - **A.**  $S = 32(6-\pi)$ .
- **B.**  $S = 16(4-\pi)$ .
- **C.** S = 256.
- **D.**  $S = 64\pi$ .

- Cho hai số phức  $z_1, z_2$  thoả mãn  $|z_1| = 2, |z_2| = \sqrt{3}$ . Gọi M, N là các điểm biểu diễn cho  $z_1$  và  $iz_2$ . *Câu 8.* Biết  $\widehat{MON} = 30^{\circ}$ . Tính  $S = \left| z_1^2 + 4z_2^2 \right|$ .
  - **A.**  $5\sqrt{2}$
- **B.**  $3\sqrt{3}$
- **C.**  $4\sqrt{7}$ .
- **D.**  $\sqrt{5}$ .

- Cho số phức  $z_0$  có  $|z_0|$  = 2021. Diện tích của đa giác có các đỉnh là các điểm biểu diễn của  $z_0$  và các Câu 9. nghiệm của phương trình  $\frac{1}{z+z_0} = \frac{1}{z} + \frac{1}{z_0}$  được viết dạng  $\frac{n\sqrt{3}}{4}$ ,  $n \in \mathbb{N}$ . Chữ số hàng đơn vị của n là **A.** 9 **B.** 8 **C.** 3. **D.** 4.
  - **A.** 9

Lời giải

- Cho số phức z thay đổi thỏa mãn  $\left|z-i\right|+\left|z+i\right|=6$ . Gọi S là đường cong tạo bởi tập hợp tất cả các điểm biểu diễn của số phức (z-i)(1+i) khi z thay đổi. Tính diện tích hình phẳng được giới hạn bởi đường cong S.
  - **A.**  $12\pi$ .
- **B.**  $12\pi\sqrt{2}$ .
- **C.**  $9\pi\sqrt{2}$ .
- $\mathbf{D}$ .  $9\pi$ .